

Notitie

Opdrachtgever: Mw. P. van Kuilenburg, Portaal Vastgoed
Auteur: W. Moerland MSc
Betreft: Vleermuisonderzoek D0537 Corantijnstraat Leiden
Projectnummer: 1555
Datum: 2 januari 2018
Status: definitief

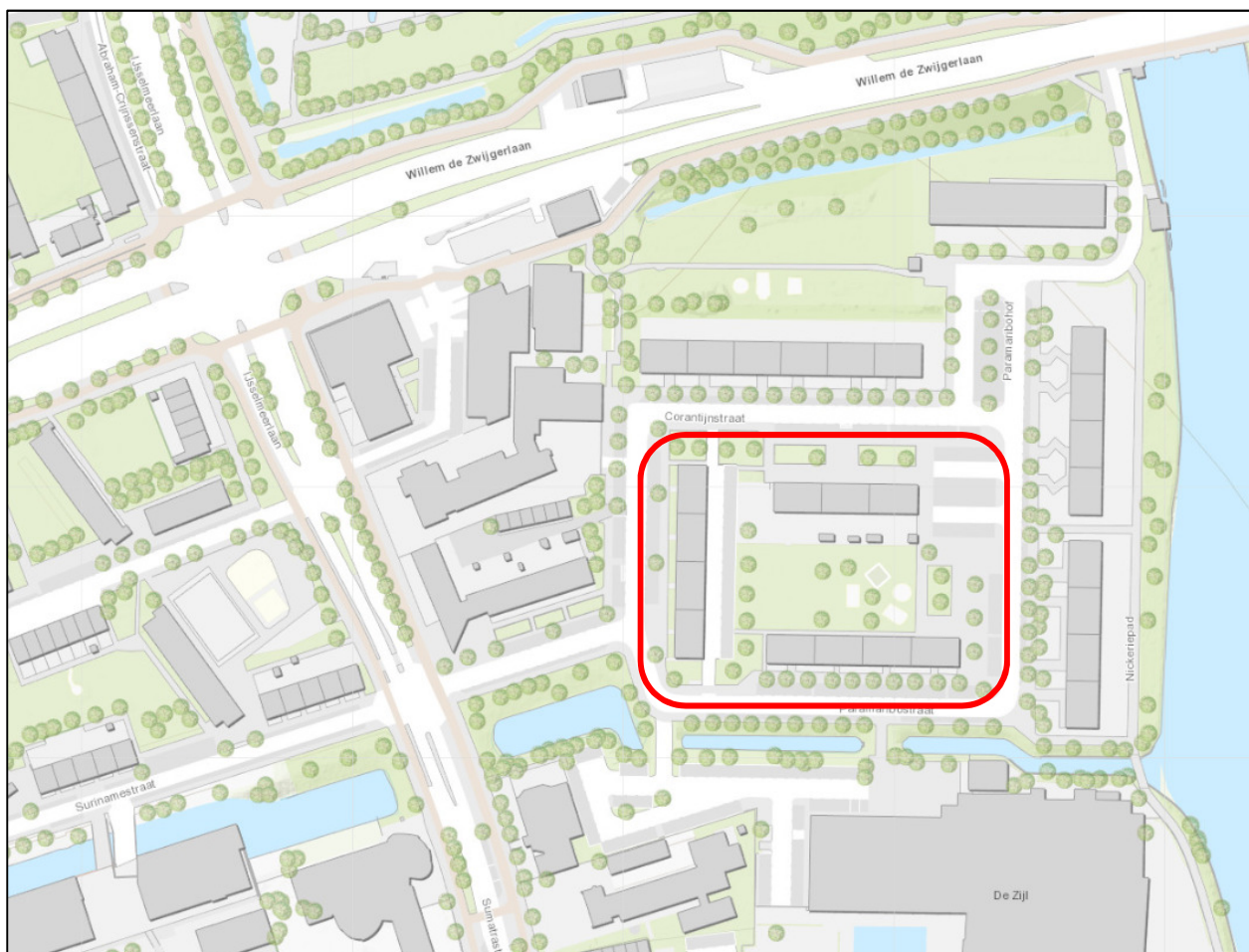

Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Op verzoek van Portaal Vastgoed heeft Bureau Stadsnatuur ecologisch onderzoek verricht in de Leidse binnenstad. De woningcorporatie is voornemens om binnen het plangebied (Figuur 1), drie flatgebouwen te slopen en nieuwbouw te ontwikkelen. In dit verband is ecologische kennis gewenst omtrent voorkomen van flora en fauna beschermd conform landelijke wetgeving, de Wet natuurbescherming (Wnb). Middels een quick scan (Moerland 2017) is vastgesteld dat nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen wenselijk is. Voorliggende notitie brengt verslag uit van vervolgonderzoek, uitgevoerd in het veldseizoen van 2017.

Figuur 1. Ligging plangebied (rood omcirkeld) in de Leidse wijk De Kooi.

Methodiek

Het plangebied is onderzocht op beschermd gebiedsgebruik door vleermuizen waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een ontheffing is vereist indien aan deze ontwikkeling verstorende effecten zijn verbonden.

Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad *et al.* 2017). De bezoeken duurden ten minste twee uur, onder gunstige weersomstandigheden (Tabel 1). Alle veldbezoeken werden uitgevoerd met een batdetector Pettersson D240x (met mogelijkheid tot time expansion) en opnameapparatuur.

Ten behoeve van het vaststellen/uitsluiten van kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen is het plangebied bezocht in de periode van schemering. Op strategische plekken is gepost, waarbij is gelet op zwermende, in- of uitvliegende dieren. In het najaar is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van paarverblijfplaatsen. Nader onderzoek naar grote winterverblijfplaatsen vond plaats in augustus-september, waarbij vanaf middernacht twee uur lang geschikte gevels zijn onderzocht op zwermende groepen vleermuizen. Gedurende alle bezoeken is overig gebiedsgebruik zoals foerageren en passeren ook in kaart gebracht.

Tabel 1. Overzicht bezoeken.

datum	onderzoeker(s)	starttijd	eindtijd	temperatuur	windkracht	functionaliteit
01-06-2017	W. Moerland, T. Seip	03:30	05:30	10	1	kraamkolonie, zomerverblijfplaatsen
02-06-2017	W. Moerland, T. Seip	03:30	05:30	13	0	kraamkolonie, zomerverblijfplaatsen
08-07-2017	W. Moerland, T. Seip	03:00	05:30	15	1	kraamkolonie, zomerverblijfplaatsen
13-07-2017	W. Moerland, T. Seip	03:20	05:15	11	1	kraamkolonie, zomerverblijfplaatsen
23-08-2017	T. Seip	23:45	02:00	16	3	winterverblijfplaatsen
24-08-2017	W. Moerland	00:00	02:00	15	2	winterverblijfplaatsen
08-09-2017	W. Moerland	00:00	02:00	16	2	winter-, paarverblijfplaatsen
10-09-2017	T. Seip	00:00	02:00	11	2	paarverblijfplaatsen
26-09-2017	W. Moerland, T. Seip	22:00	00:00	11	1	paarverblijfplaatsen

Resultaten

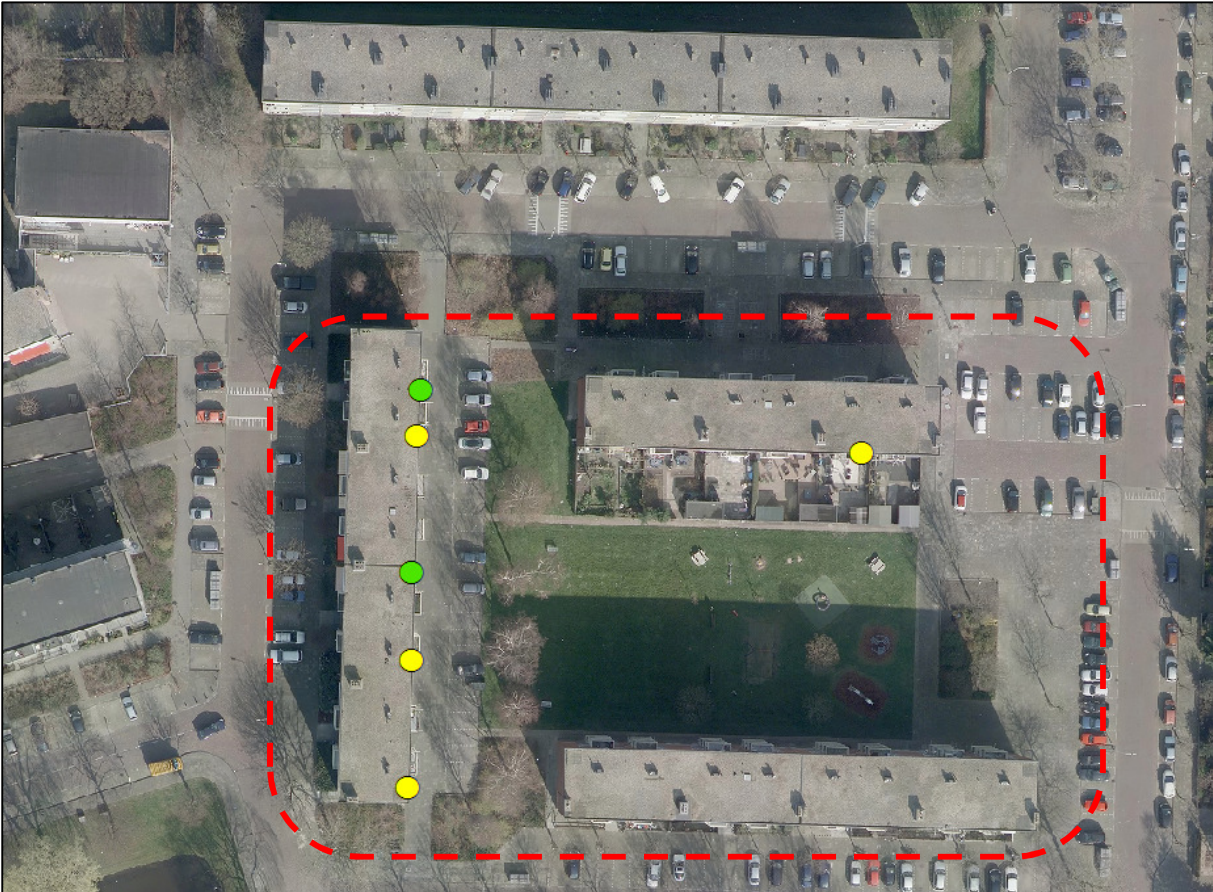
Binnen het plangebied is beschermd gebiedsgebruik aanwezig, in de vorm van verblijfplaatsen van solitaire dieren van de Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* en Ruige dwergvleermuis *P. nathusii*. In de regel bevinden de verblijfplaatsen zich in open stootvoegen. Daarnaast vormt de houten boording van de dakrand een verblijf, alsmede kier achter een metalen gevelstrip. Het is aannemelijk dat alle locaties ook dienst doen als winterverblijfplaatsen van de losse individuen.

Ook buiten het plangebied zijn verblijfplaatsen waargenomen. Het noordelijk aangrenzende flatgebouw bleek in het najaar uitgebreid in gebruik door vleermuizen; in het voorjaar is niet gecontroleerd op vleermuisgebruik. Een winterverblijfplaats van tien Gewone dwergvleermuizen werd in deze flat gevonden, gesitueerd in een donkere kopgevel. Binnen het plangebied is geen gezamenlijke winterverblijfplaats aanwezig. Een overzicht van aantallen verblijfplaatsen en functionaliteit wordt gegeven in Figuur 2 en 3, alsmede onderstaande tabel.

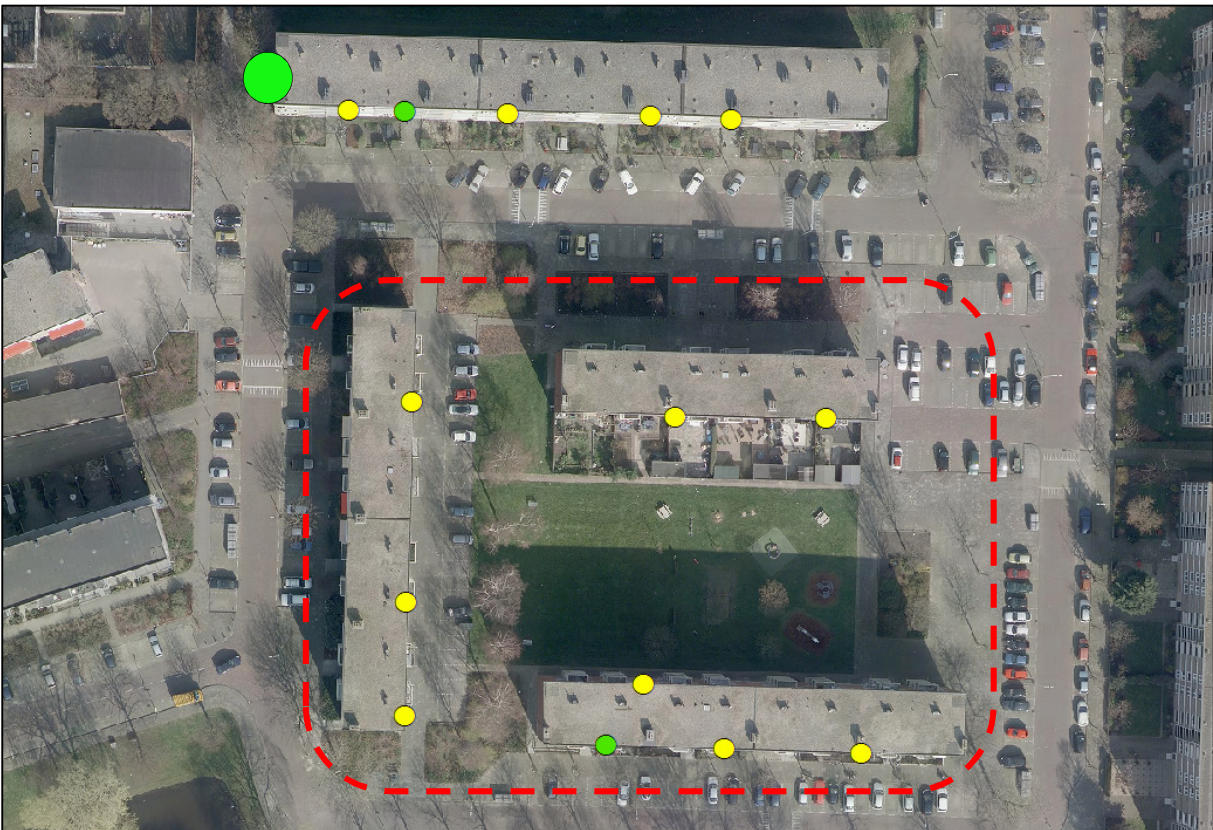
Tabel 2. Overzicht resultaten: aantallen verblijfplaatsen per soort en functionaliteit.

	type verblijfplaats	Gewone dwergvleermuis	Ruige dwergvleermuis
In plangebied	zomer-	2	4
	paar-	1	8
	grote winter-	-	-
	winter-	aannemelijk	aannemelijk
extern	zomer-	onbekend	onbekend
	paar-	1	4
	grote winter-	1	-
	winter-	aannemelijk	aannemelijk

Er is geen sprake van een essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute. De directe omgeving biedt voldoende leefgebied, inclusief foerageergebied, voor de aangetroffen aantallen vleermuizen. Dit in de vorm van openbaar groen, donker gelegen singels en ook de Vliet in de directe nabijheid.

Figuur 2. Zomerverblijfplaatsen van Gewone (groen) en Ruige dwergvleermuis (geel).

Figuur 3. Paarverblijfplaatsen van Gewone (groen) en Ruige dwergvleermuis (geel). Grote stip: winterverblijfplaats.

Conclusie

Gelet op bovengenoemde bevindingen wordt geconcludeerd dat er, binnen het plangebied, sprake is van beschermd gebiedsgebruik door vleermuizen:

- Gewone dwergvleermuis: twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats;
- Ruige dwergvleermuis: vier zomerverblijfplaatsen en acht paarverblijfplaatsen.

Daarnaast is vastgesteld dat buiten het plangebied bebouwing intensief in gebruik is door vleermuizen.

Aanbevelingen

Herinrichting of renovatie binnen het plangebied leidt tot het wegnemen van beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Voor de sloopwerkzaamheden is een ontheffing vereist van het bevoegd gezag (i.e. Provincie Zuid-Holland). Hiertoe zal onder andere moeten worden aangetoond dat:

- het belang voor de werkzaamheden geldend is zoals benoemd in de Habitatrichtlijn;
- er geen reëel alternatief is voor voorgenomen werkzaamheden;
- de gunstige staat van instandhouding van de populatie Gewone en Ruige dwergvleermuis niet in het geding is (op basis van mitigerende en compenserende maatregelen).

Te treffen maatregelen en overige bovengenoemde punten dienen in een activiteitenplan uiteengezet te worden. Mitigerende maatregelen vinden plaats voorafgaand aan de werkzaamheden om te voorkomen dat individuele vleermuizen geschaad worden. Compensatie houdt in dat de uiteindelijke nieuwe situatie geschikte verblijfplaatsen biedt voor betreffende soorten.

Ten slotte wordt gewezen op de beschermde status van in gebruik zijnde vogelnesten. Zo is gedurende het vleermuisonderzoek geconstateerd dat meeuwen broeden op de platte daken van de flats. Het verstoren van een broedsel, met nadelig effect op het broedsucces, is in de Wnb verboden. Preventieve maatregelen kunnen voorkomen dat vogels tot broeden komen op onwenselijke locaties. Eventuele werkzaamheden ten tijde van het broedseizoen kunnen zo doorgang vinden zonder dat nesten verstoord worden.

Literatuur

Moerland, W. 2017. Quick scan D0537 Corantijnstraat Leiden. bSR-notitie 1530. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.
Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl